

Les 30 – Antwoorden

Opdracht 1: Geef de vervoeging van het onregelmatige werkwoord Komen of Binnengaan, בוא

Persoon	Tegenwoordige tijd	Verleden tijd	Toekomende tijd	Persoon
Ik (m)	בָּא bá	בָּאתִי b́ati	אָבוֹא ávo	אֲנִי
Ik (v)	בָּאָה b́á'áh *	בָּאתִי b́ati	אָבוֹא ávo	אֲנִי
Jij (m)	בָּא bá	בָּאתָ b́atá	תָּבוֹא távo	אַתָּה
Jij (v)	בָּאָה b́á'áh *	בָּאתָ b́at	תָּבוֹאִי távo'i	אַתָּה
Hij	בָּא bá	בָּא bá	יָבוֹא yávo	הוא
Zij	בָּאָה b́á'áh *	בָּאָה b́á'áh *	תָּבוֹא távo	היא
Wij (m)	בָּאִים b́á'im	בָּאנוּ b́ánoe	נָבוֹא návo	אֲנַכְנוּ
Wij (v)	בָּאוֹת b́á'ot	בָּאנוּ b́ánoe	נָבוֹא návo	אֲנַכְנוּ
Jullie (m)	בָּאִים b́á'im	בָּאתֶם b́atèm	תָּבוֹאוּ távo'oe	אַתֶּם
Jullie (v)	בָּאוֹת b́á'ot	בָּאתֶן b́atèn	תָּבוֹאוּ távo'oe	אַתֶּן
Zij (m)	בָּאִים b́á'im	בָּאוּ b́á'oe	יָבוֹאוּ yávo'oe	הם
Zij (v)	בָּאוֹת b́á'ot	בָּאוּ b́á'oe	יָבוֹאוּ yávo'oe	הן

Gebiedende wijs: אָבוֹא bo (m), בּוֹאִי bo'i (v), בּוֹאוּ bo'oe (mv). Infinitief: לָבוֹא lávo

* Let op het verschil in nadruk bij b́á'áh.

Opdracht 2: Vertaal en geef de uitspraak.

Ik ben hier, in het restaurant	אֲנִי פֹה, בַּמִּסְעָדָה	^a ni poh, bammisádáh
Hij schrijft in dat boek	הוא כּוֹתֵב בְּסֵפֶר הַזֶּה	hoe kotev b'essefèr hazèh
Zij komt hierheen	היא בָּאָה הֵנָּה	hi b́á'áh henáh
Mirjam (is) daar sinds gisteren	מִרְיָם שָׁם מֵאִז אֶתְמוֹל	miryám sjám me'az ètmol
Ik at toen een appel	אֲנִי אָכַלְתִּי אֶז תְּפוּחַ	^a ni áchalti áz tapoe'ach
Dan kom ik morgen	אַחַר כֵּן אֲנִי אָבוֹא מָחָר	achar ken ^a ni ávo máchár
Daarom ben ik thuis	עַל־כֵּן אֲנִי בַּבַּיִת	al-ken ^a ni babayit

Opdracht 3: Bijbelteksten

הַזֶּה בְּשֵׁם יְהוָה בְּרוּךְ הַבָּא, Bároech habá b'esjem [YHWH] Adonai, Gezegend hij-die-komt in-de-naam van de Heer. Psalm 118:26a. Zie de uitleg van dr. Piet van Midden in [Efemeride 22](#).

Zie voor de Godsnaam יְהוָה [les 27](#) Extra.

Baroech is een vorm van werkwoord berach, zegenen, dat in een latere les aan bod komt.

בָּאתָ אֵי-מִזֶּה e-mizèh b́at? Waar kwam u vandaan? Gen 16:8 gedeelte

וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל-הָאֱלֹהִים, הִנֵּה אֲנִי בָא אֶל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל Zie [Efemeirde 150](#) (Exodus 3:12-14)

wayomèr mosjèh èl-há'èlohim, hine ánochi bá èl-b'ene yisrá'el Exodus 3:13

En-spreekt Mozes tot-de-Heer, zie ik (*benadrukt*) kom tot-[de]-kinderen [van] Israël

Nog meer soorten werkwoorden

In de afgelopen vijf lessen over werkwoorden hebben we geleerd, de vervoeging van een eenvoudig werkwoord op te bouwen met de drie radicalen of wortels van een werkwoord als bouwstenen, en met klinkers en voor- en achtervoegsels als cement.

In de komende reeks lessen over werkwoorden zullen we ontdekken, dat je met andere klinkers en voorvoegsels als 'cement', aan werkwoorden een andere betekenis kunt geven. In het Nederlands gebruiken we daar hulpwerkwoorden voor, het Hebreeuws maakt daar geen gebruik van.

Dit is de indeling in zeven vervoegingswijzen:

1. Ik eet	Actieve vorm, die kennen we dus al
2. Ik word gegeten	Lijdende of passieve vorm
3. Ik vreet	Intensieve vorm
4. Ik word opgevreten	Intensieve lijdende of passieve vorm
5. Ik voed de baby	Oorzakelijke vorm
6. De baby wordt gevoed	Oorzakelijk lijdende of passieve vorm
7. Wij eten elkaar op	Wederkerige of reflexieve vorm

Deze zeven vormen heten in het Hebreeuws בִּנְיָנִים binyánim, gebouwen of vervoegingen. Ze worden aangeduid met vormen van het oude 'demonstratiewerkwoord' פָּעַל {pa'al}, Werken.

1. Actieve vorm	פָּעַל [pa'al] of קָל [qal] ('kaal')	
2. Lijdende of passieve vorm	נִפְעַל [nif'al]	Les 31
3. Intensieve vorm	פִּיעַל, פִּיעַל [pi'el]	Les 35
4. Intensieve lijdende of passieve vorm	פּוֹעַל [poe'al]	Les 39
5. Oorzakelijke vorm	הִפְעִיל [hif'il]	Les 43
6. Oorzakelijk lijdende of passieve vorm	הוּפְעַל [hoef'al]	Les 47
7. Wederkerige of reflexieve vorm	הִתְפַּעֵל [hitpa'el]	Les 51

Les 31 – Werkwoorden 6 – Passieve vorm [nif'al]

De binyan נִפְעַל [nif'al] is de *passieve* of *lijdende* danwel *wederkerige vorm* van een werkwoord, de tegenhanger van de *actieve vorm* [pa'al]. Vergelijk het met de Nederlandse werkwoorden leggen en zetten (actief), liggen en zitten (passief).

Hij is altijd *onovergankelijk* (intransitief), d.w.z. hij heeft nooit betrekking op iets anders, hij kan geen lijdend voorwerp hebben. Lang niet alle werkwoorden hebben deze binyan.

De kenmerkende klanken in de tegenwoordige tijd en de verleden tijd zijn NI-A, voor een keelletter (ח ה א ע) NĒ-A. Bij werkwoorden waarvan de pa'al-vorm met een yod begint, verandert deze in een waw en zijn de kenmerkende klanken O-A. In de toekomstige tijd en de infinitief verdubbelt deze tot een W-klank.

Een eventuele dagesj (punt) in de eerste stamletter vervalt in de tegenwoordige en de verleden tijd.

Het 'demonstratiewerkwoord' קָטַל {qatal} ziet er dan zo uit: נִקְטַל {niqtal}, en heeft de betekenis 'gedood worden'.

	Tegenwoordige tijd		Verleden tijd		Toekomstige tijd		
	Deze wordt vervoegd zoals een zelfstandig naamwoord en heeft dus vier vormen.		Deze kun je afgeleid denken van de verleden tijd van de actieve vorm [pa'al], door er נ (ni) voor te plaatsen en de klank aan te passen.		Deze heeft dezelfde letters als de toekomstige tijd van de actieve vorm [pa'al], maar met andere klinkers. De eerste letter van de stam krijgt altijd een dagesj en een lange A. Soms is de eerste klinker een E (..)		
Ik (m)	נִקְטַל	niqtál	נִקְטַלְתִּי	niqtalti	אֶקְטַל	èqqátel	אֲנִי
Ik (v)	נִקְטַלְתְּ	niqtèlèt	נִקְטַלְתִּי	niqtalti	אֶקְטַל	èqqátel	אֲנִי
Jij (m)	נִקְטַל	niqtál	נִקְטַלְתָּ	niqtaltá	תִּקְטַל	tiqqátel	אַתָּה
Jij (v)	נִקְטַלְתְּ	niqtèlèt	נִקְטַלְתָּ	niqtalt	תִּקְטַלְי	tiqqátli	אַתְּ
Hij	נִקְטַל	niqtál	נִקְטַל	niqtal	יִקְטַל	yiqqátel	הוּא
Zij	נִקְטַלְתְּ	niqtèlèt	נִקְטַלָּה	niqt ^e láh	תִּקְטַל	tiqqátel	הִיא
Wij (m)	נִקְטַלִּים	niqtalim	נִקְטַלְנוּ	niqtalnoe	נִקְטַל	niqqátel	אֲנַחְנוּ
Wij (v)	נִקְטַלֹּת	niqtalot	נִקְטַלְנוּ	niqtalnoe	נִקְטַל	niqqátel	אֲנַחְנוּ
Jullie (m)	נִקְטַלִּים	niqtalim	נִקְטַלְתֶּם	niqtaltèm	תִּקְטַלוּ	tiqqátloe	אַתֶּם
Jullie (v)	נִקְטַלֹּת	niqtalot	נִקְטַלְתֶּן	niqtaltèn	תִּקְטַלְנָה *	tiqqátalnáh	אַתֶּן
Zij (m)	נִקְטַלִּים	niqtalim	נִקְטַלוּ	niqt ^e loe	יִקְטַלוּ	yiqqátloe	הֵם
Zij (v)	נִקְטַלֹּת	niqtalot	נִקְטַלוּ	niqt ^e loe	תִּקְטַלְנָה *	tiqqátalnáh	הֵן

Geb. wijs: m: הִקְטַלְתְּ hiqqátel, v: הִקְטַלְתִּי hiqqátli, mv: הִקְטַלְנוּ hiqqátloe. Infinitief: לְהִקְטַל l^ehiqqátel

* Deze vrouwelijke vormen zijn in onbruik geraakt, men gebruikt nu de mannelijke vormen

Een paar voorbeelden van actieve en passieve vormen:

שָׁבַר	sjávar	(iets) breken	נִשְׁבַּר	nisjbar	(Zelf) breken, gebroken worden
פָּתַח	patach	(iets) openen, <i>transitief</i>	נִפְתַּח	niftach	(Zich) openen, <i>intransitief</i>
גָּמַר	gámar	(iets) eindigen, <i>transitief</i>	נִגְמַר	nigmar	Beëindigd worden
זָכַר	záchar	Zich iets herinneren, onthouden, gedenken	נִזְכַּר	nizkar	iets te binnen schieten, zich plotseling herinneren
יָלַד	yálad	Baren	נִוְלַד	nolad	Geboren worden

Woordenschat

בְּנֵי, בְּנֵי	binyán (m)	Gebouw, vervoeging בְּנֵיִם binyánim
פָּעַל	pa'al [pa'al]	Doen, werken, maken, handelen
מָכַר	máchar [pa'al]	Verkopen
נִמְכַּר	nim'kar [nif'al]	Verkocht zijn

Opdracht 1: Geef de vervoeging van het werkwoord נִמְכַר nim'kar [nif'al] Verkocht zijn. Controleer jezelf op de website conjugator.reverso.net/conjugation-hebrew.html.

Persoon	Tegenwoordige tijd	Verleden tijd	Toekomende tijd	Persoon
Ik (m)	אֲנִי
Ik (v)	נִמְכַרְתַּ	nimkèrèt	אֲנִי
Jij (m)	אַתָּה
Jij (v)	תִּמְכַרְי	אַתְּ
Hij	הוא
Zij	היא
Wij (m)	אֲנַחְנוּ
Wij (v)	נִמְכַרְנוּ	nimkarnoe	אֲנַחְנוּ
Jullie (m)	אַתֶּם
Jullie (v)	אַתֶּן
Zij (m)	הֵם
Zij (v)	הֵן

Geb. wijs: m:, v:, mv:, infinitief: לְהִמְכֹר ^{le}himmácher

Opdracht 2: Probeer er eens uit te komen wat hier staat. Geef de uitspraak en de vertaling.

קָרָא	Lezen, roepen	אֲנִי אֶקְרָא
שָׁבַר	Breken	אֲנַחְנוּ נִשְׁבְּרֵנוּ
בָּרָא	Scheppen	אַתָּה נִבְרָא
עָצַר	Stoppen	היא נִעְצָרַת
פָּתַח	Openen	הוא נִפְתָּח
מָכַר	Verkopen	אַתֶּם נִמְכַרְתֶּם
בָּנָה	Bouwen	הוא יִבְנֶה
שָׁמַע	Horen	אַתְּ נִשְׁמַעַת

Bronnen: Leerboek der Hebreeuwsche taal, rabbijn S.Ph. De Vries; en.wikipedia.org, Hulpboek der grammatica, J.P. Lettinga; Hebrew Verb Tables, Tarmon & Uval; <http://nl.freepik.com> (tekening);
Zie ook: Internetles van dr. Piet van Midden, https://webapp.fkt.uvt.nl/bho/plugin_wiki/page/hebreeuws, video Het sterke werkwoord 01.